

ADRODDIAD I'R CYD-BWYLLGOR

25 Tachwedd 2016

Adroddiad gan: Y Cyfarwyddwr Arweiniol a'r Prif Weithredwr Arweiniol

Pwnc: Trefniadau Arweinyddiaeth Dros Dro a Pharhaol

1.0 Pwrpas yr Adroddiad

Rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Cyd-bwyllgor am ymadawiad y Rheolwr Gyfarwyddwr a'r trefniadau arweinyddiaeth dros dro, gan ystyried y camau nesaf ar gyfer penodi olynnydd.

2.0 Cefndir

2.1 Mae Mr Huw Foster-Evans wedi gadael swydd y Rheolwr Gyfarwyddwr ar ôl cael ei ryddhau ar secondiad i Lywodraeth Cymru er mwyn cynyddu capasiti'r rhaglenni datblygu arweinyddiaeth cenedlaethol. I hwyluso'r trefniant hwn fe'i cedwir yn strwythur GwE mewn swydd dros dro i gefnogi'r secondiad. Bydd Llywodraeth Cymru yn talu'r costau cyflogi sydd ynghlwm â'r trefniant hwn yn unol â thelerau cytundeb secondiad.

2.2 Cymerwyd camau gweithredu cychwynnol i sicrhau trefniadau arweinyddiaeth dros dro priodol gan y Cyfarwyddwr Arweiniol a'r Prif Weithredwr Arweiniol, mewn ymgynghoriad â Chadeirydd y Cyd-bwyllgor.

2.3 Mae ymadawiad y Rheolwr Gyfarwyddwr yn cynnig cyfle nid yn unig i adolygu effeithiolrwydd a chysondeb yr arferion sy'n bodoli ar hyn o bryd o fewn y rhanbarth ar gyfer gwella ysgolion, ond hefyd i ymchwilio i ba mor addas yw trefniadau arwain a llywodraethu. Cred y Bwrdd Rheoli a Phrif Weithredwyr y rhanbarth fod cyfleoedd yma i ddiffinio rolau ac atebolrwydd yn well mewn perthynas â gwella ysgolion a gwasanaethau addysg ehangach ar draws y rhanbarth.

2.4 Mae'n rhaid i drefniadau dros dro fod yn wydn a chanolbwyntio ar gyflawni'r cynllun busnes rhanbarthol (yn cynnwys y CGOA) a chyflawni a rhagori ar y deilliannau a nodir ynddo. Yn

ogystal, mae angen gwreiddio'r newidiadau gweithredol a gadarnhawyd yn ystod Haf 2016 ym mhob hwb.

- 2.5 Mae gan y Cyd-bwyllgor rôl allweddol nid yn unig wrth ystyried gwydnwch y trefniadau dros dro, ond hefyd wrth gymeradwyo'r fanyleb person a'r broses o benodi ar gyfer arweinyddiaeth barhaol y Gwasanaeth ar y Cyd.

3.0 Materion i'w Hystyried

- 3.1 Fel rhanbarth, rydym yn awyddus i gynnal sefydlogrwydd gweithredol o fewn strwythur GwE er mwyn canolbwyntio ar gyflawni gwelliannau yn ein hysgolion a mynd i'r afael ag argymhellion SAC ac Estyn yn gadarn a chyflym.

- 3.2 Fel rhanbarth, mae angen i ni hefyd adolygu arferion presennol GwE o ran gwella ysgolion, gan anelu at adrodd i'r Cyd-bwyllgor erbyn mis Rhagfyr. Bydd yr adolygiad yn nodi unrhyw agweddau allweddol y mae angen i ni fel rhanbarth fynd i'r afael â nhw, ac yn ystyried yr heriau ehangach posib mewn perthynas â chydweithio pellach a nodwyd gan eich cydweithiwr Cabinet yr Athro Mark Drakeford. Bydd canfyddiadau'r adolygiad yn galluogi'r Cyd-bwyllgor i bwysu a mesur y sefyllfa ac ailddiffinio cwmpas a chyfrifoldebau swydd y Rheolwr Gyfarwyddwr fel bo angen cyn cyhoeddi'r hysbyseb yn y flwyddyn newydd.

- 3.3 Mae'r Bwrdd Rheoli'n argymhell:

- Dylid cynnal yr adolygiad ar unwaith a'i gwblhau ar fyrder. Bydd yr adolygiad yn helpu i roi gwybod i'r Cyd-bwyllgor a'r Bwrdd Arweinyddiaeth Rhanbarthol am gryfderau presennol a'r meysydd y mae angen eu gwella a'u newid.
- Bydd yr adolygiad, ynghyd â'r trafodaethau rhanbarthol ehangach ar drefniadau cydweithio'r gwasanaeth cyhoeddus, yn helpu'r Cyd-bwyllgor i lunio rôl y RhG a'r Llywodraethu Addysg Rhanbarthol ar gyfer y dyfodol.
- Yn amodol ar ganlyniadau'r trafodaethau uchod, dylai unrhyw drefniadau gweithredu neu benodiadau diwygiedig gael eu gweithredu cyn gynted â phosib. Byddai oedi'n golygu peryglu deilliannau arolygiad GwE yn Hydref 2017.

- 3.4 Mae'r Bwrdd Rheoli wedi nodi rolau dros dro ar gyfer y cyfnod hwn:

- Arwyn Thomas fydd y Rheolwr Gyfarwyddwr dros dro ar sail rhan amser, a bydd yn arwain yr adolygiad o rôl GwE mewn perthynas â gwella ysgolion a strwythurau llywodraethu GwE gyda chefnogaeth gan y Cyfarwyddwr Arweiniol.
- Bydd Ian Budd yn parhau yn rôl y Cyfarwyddwr Arweiniol ac yn adolygu cefnogaeth busnes GwE.

- Mae Dr Gwynne Jones wedi'i enwi'n Brif Weithredwr Arweiniol.
- Bydd y Rheolwr Gyfarwyddwr dros dro yn trafod cynnydd yn gyson gyda'r Cyfarwyddwr Arweiniol a'r Prif Weithredwr Arweiniol.
- Bydd y Rheolwr Gyfarwyddwr dros dro yn cynnig cefnogaeth mentora i'r ddau gyfarwyddwr cynorthwyol.
- Bydd Rhys Howard Hughes ac Alwyn Lloyd Jones yn parhau yn eu rolau presennol, gan gymryd cyfrifoldeb am gyflawni Cynlluniau Busnes presennol GwE a'r Awdurdodau Lleol ar gyfer 2016-2017 a chefnogi'r Rheolwr Gyfarwyddwr dros dro a'r Cyfarwyddwr Arweiniol drwy rannu llwyth gwaith.
- Bydd yr adolygiad yn datblygu atebion pwrpasol i anghenion Awdurdodau Gogledd Cymru ac yn canolbwyntio ar feithrin capasiti arweinyddiaeth pellach yn y rhanbarth.
- Cynhelir trafodaeth yn rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am yr adolygiad yng nghyfarfod nesaf y Cyd-bwyllgor a chyfarfod dilynol y Bwrdd Arweinyddiaeth Rhanbarthol.
- Disgwylir yr adroddiadau monitro chwarterol cyntaf ar gyfer y cynllun busnes rhanbarthol a chynlluniau'r Awdurdodau Lleol unigol yn ystod y cylch hwn.

4.0 Argymhellion

4.1 Gofynnir i'r Cyd-bwyllgor gefnogi:

- trefniadau'r secondiad;
- y trefniadau gweithredu dros dro;
- yr adolygiad o'r trefniadau gweithredu (gydag adroddiad ar gyfer cyfarfod nesaf y Cyd-bwyllgor); ac
- adroddiad ar y broses ar gyfer penodi Rheolwr Gyfarwyddwr newydd mewn cyfarfod arbennig o'r Cyd-bwyllgor ar ddechrau'r flwyddyn newydd.

5.0 Goblygiadau ariannol

5.1 Mae'r Bwrdd Arweinyddiaeth Rhanbarthol a Phrif Weithredwyr y rhanbarth yn argymhell cyllido'r RhG dros dro ar sail 0.8 a'r Cyfarwyddwr Arweiniol ar sail 0.2 yn ystod cyfnod gweithredu'r trefniadau dros dro i gyflawni eu cyfrifoldebau a chefnogi trefniadau llanw.

6.0 Effaith o ran cydraddoldeb

6.1 Bydd unrhyw newidiadau strwythurol neu newidiadau i'r fanyleb person yn amodol ar effaith ar gydraddoldeb a gwaith cydymffurfio.

7.0 Goblygiadau Personél

7.1 Bydd unrhyw waith cynllunio'r gweithlu neu dasgau newid strwythur yn amodol ar ymgynghoriad â'r gweithlu a phrotocolau gwneud penderfyniadau.

8.0 Ymgynghori a Wnaed

8.1 Ymgynghorwyd yn anffurfiol â Bwrdd Rheoli GwE, Prif Weithredwyr yr Awdurdodau Lleol a Chadeirydd y Cyd-bwyllgor.

BARN Y SWYDDOGION STATUDOL

Swyddog Monitro:

Mae angen sicrhau fod y Cyd-Bwyllgor yn cadarnhau rhai camau sydd wedi eu cymeryd yn dilyn ymddiswyddiad y Rheolwr Gyfarwyddwr a byddaf yn rhoi arweiniad ar hyn yn y cyfarfod. O safbwynt yr argymhelliad i gynnal adolygiad o drefniadau GwE rhaid dwyn mewn cof fod rhai elfenau yn faterion sydd wedi eu cadw yn ol i'r cynghorau unigol ac eraill yn faterion sydd o fewn cylch gorchwyl presennol y Cyd Bwyllgor. Mae'n hanfodol fod yr adolygiad arfaethedig yn derbyn cyngor ac arweiniad priodol ac amserol wrth i'r gwaith ddatblygu ynglyn a strwythur llywodraethu mewnol a chyd-destyn allanol y bartneriaeth.

Swyddog Cyllid Statudol:

Cadarnhaf y bydd y goblygiadau ariannol a nodir yn adran 5.1 yn cael eu hariannu o gyllideb presennol GwE.